

Louise d'Anjou

Voor geluk moet
je openstaan

 Uitgeverij Oorsprong

1

‘Laat dat!’ Oma Bep gaf de tienjarige Sam een gevoelige tik op zijn vingers, zodat hij het mes losliet dat in de pot pindakaas stond. ‘Je hebt genoeg op je boterham,’ zei ze er knorrig achteraan.

Sam hield de boterham demonstratief tegen het licht en rook er eerst aan.

‘Doe niet zo raar, Sam!’

‘Ik ruik geen pindakaas en tegen het licht in zie ik er ook weinig van,’ zei Sam opstandig, maar hij zette er toen toch maar zijn tanden in. Hij vond het verschrikkelijk en oneerlijk dat ze tegenwoordig zo armoedig moesten leven. Sinds zijn vader was gestorven, was het leven voor hem en zijn zus Lonny en broertje Tommie enorm veranderd.

Ze woonden tegenwoordig in een oud huis in het Zeeheldenkwartier in Den Haag, terwijl ze voorheen een mooi huis hadden gehad in Scheveningen. De kinderen begrepen al die veranderingen niet en niemand maakte hen wijzer.

Even later kwam Sams elfjarig zusje Lonny de kamer binnen. Ze liet zich met een plof op een stoel vallen en at met een boos gezicht de

boterham die oma Bep klaargemaakt had. Met een scheef oog keek ze naar haar broer, die een grimas trok.

‘Oma Bep, ik wil kaas op mijn brood, u weet dat ik niet van zoetigheid houd ’s morgens. Bah.’ Ze duwde haar bordje van zich af en stond schielijk op.

‘Tjonge, kind, wat zie je er weer schattig uit,’ meesmulde oma Bep, ‘je lijkt wel een lorrenwinkel.’ De kinderen noemden haar ‘oma Bep’, en de moeder van Jobbe gewoon ‘oma’, dat had hun vader zo beslist. Dan wist iedereen tenminste over wie de kinderen het hadden.

‘Het zijn in ieder geval lorren uit een behoorlijke kledingzaak en niet uit zo’n goedkope armoewinkel. Ik vind het prima!’ Lonny was een tenger meisje met rossig blond haar tot op haar schouders. Ze leek daarmee op haar vader. Ze was gezegend met prachtige groene ogen met bruine spikkels rondom de iris. Ogen die fel in het kleine gezichtje stonden, en die zelden warmte uitzonden. Tenminste, sinds haar vader was gestorven.

‘Oké, je doet maar. Maar vind je één laag niet voldoende? Je hebt er nu drie over elkaar aan.’

Lonny antwoordde niet. Ze pakte haar brood-

trommel en verliet het huis, net als haar broer, zonder gedag te zeggen.

Bep schudde haar hoofd en schonk nog een beker thee in voor zichzelf. Ze hoorde haar dochter Karen de trap af komen met haar jongste zoontje Tommie.

‘Hallo, is iedereen al verdwenen?’ vroeg Karen.

‘Als je met iedereen je twee oudsten bedoelt, ja, dan zijn die verdwenen. Het is vreemd dat met het goede leven dat jullie hadden ook de manieren van je kinderen zijn verdwenen.’

‘Ja mam, dat weet ik nou onderhand wel. Ze kunnen met hun nieuwe leven niet overweg, dat begrijp ik best, want ik kan het ook niet. Geef ze een kans, ja?’ Karen smeerde een boterham voor Tommie, die er zoals gewoonlijk heel stilletjes bij zat als er een ruziestemming heerste. Het kind was nog te jong om maar enigszins iets van de veranderde situatie te kunnen begrijpen.

‘Mam, ik moet er ook vandoor, weer bedankt en tot vanavond.’

Bep mompelde een groet en stond op om de tafel af te ruimen. Ze had nog tien minuten voor ze Tommie naar school moest brengen. Ze streek het kind even over zijn krullenbol en

maande hem om door te eten. Maar het leek of het brood in zijn keeltje bleef steken en hij hoestte benauwd. Het was iedere ochtend hetzelfde liedje. Bep schonk hem een beker melk in, die hij haastig leegdronk zodat het meeste op zijn bordje terecht kwam. Nadat ze het knulletje naar school had gebracht, ging ze nog even naar huis om haar tas op te halen. Haar auto stond ook nog voor het huis, ze bracht Tommie altijd lopend naar school. Ze ergerde zich aan de moeders die kennelijk niet meer konden lopen en de kinderen altijd met de auto wegbrachten.

In het huis van haar dochter ruimde ze de laatste restjes van de ontbijttafel af en overwoog een moment of ze zou afwassen. Ze besloot het niet te doen, en even later was ze op weg naar haar eigen huis.

Bep bewoonde een respectabel huis in het Statenkwartier in Den Haag. Ze was al jaren gescheiden van de vader van Karen, die met zijn nieuwe gezin in België woonde.

Met een kop koffie en de ochtendkrant nestelde ze zich in haar stoel bij het raam. Ze was blij weer thuis te zijn. Elke ochtend om halfacht reed ze naar het huis van haar dochter om Tommie weg te brengen, en om halfvier was ze

weer present om hem op te halen en een oogje op de andere twee kinderen te houden. Ze had die verplichting met tegenzin op zich genomen toen de vader van de kinderen was verongelukt. Nou ja, verongelukt, er was een hartstilstand aan voorafgegaan.

Ze had Jobbe nooit gemogen. Hij was in haar ogen altijd een flierefluiter geweest met weinig verantwoordelijkheidsgevoel. Ze had nooit begrepen dat haar dochter idolaat van hem was geweest, tot aan zijn dood toe. Zelfs toen ze achter was gebleven met een enorme schuld en ze genoodzaakt was het huis te verkopen en met haar kinderen te verhuizen naar een totaal andere buurt, was er geen beschuldiging over haar lippen gekomen. Onbegrijpelijk, vond Bep. Karen zat in een schuldsanering en was voor een klein deel afhankelijk van de voedselbank. Het bedrag dat ze per week te besteden had, was net genoeg om in leven te blijven.

Toen de bank het huis had gevorderd, bleek er een onbehoorlijke restschuld te zijn overgebleven. Jobbes vader had gelukkig de touwtjes in handen genomen en alles geregeld.

Het was daarom ook geen wonder dat Sam en Lonny hun nieuwe leven verafschuwden. Ze

schaamden zich voor hun situatie en lieten dat hun moeder goed merken. Langzamerhand was Karen van een bedroefde weduwe veranderd in een verbitterde weduwe, wat een logischer gevolg van dat alles was, vond Bep. Karen werkte nu fulltime in de kapperszaak waar ze voorheen drie halve dagen werkte. Geld voor naschoolse opvang was er niet, dus was moeder wel gedwongen om in te springen.

‘Oké, nu even niet zeuren en genieten van je eigen huis, en het stukje betrekkelijke vrijheid,’ zei Bep hardop. Betrekkelijk was die vrijheid zeker. Als ze een paar dagen weg of met een vriendin de stad in wilde, werd ze altijd met een zenuwachtige dochter geconfronteerd. Want hoe moest het dan met de opvang van de kinderen? Ze wilde het deze week met haar dochter bespreken. Ze was echt niet van plan haar leven en haar vrijheid op te offeren. Ze had die tijd achter de rug, en ze was niet van plan erin terug te keren. Haar andere dochter woonde met man en kinderen in Brabant, en Bep ging er graag voor een paar dagen naartoe. Het was een gezellig gezin en ze woonden in een leuk huis, net even buiten Breda.

Toen ze het laatste slokje koffie had opge-

dronken, overwoog Bep of ze haar dochter of haar vriendin zou bellen. Ze besloot haar vriendin Lisette te bellen, die altijd wel in was voor een gezellig praatje.

Maar het werd nog beter, want Lisette stelde voor die dag verder bij haar door te komen brengen. Binnen een kwartier ging de bel en verheugd sprong Bep op om open te doen.

‘Zo, hoe staat het leven?’ vroeg Lisette nieuwsgierig en ze nam de koffie aan die Bep haar aanreikte. Een schaal met lekkernijen werd op de hoektafel geplaatst, zodat ze er allebei bij konden. Lisette nam een gevulde koek en keek naar de nog steeds zwijgende Bep.

Die plukte wat kruimels van haar rok en fronste haar wenkbrauwen. ‘Tja, wat zal ik ervan zeggen... Het leven dat ik de laatste tijd leid, bevalt me absoluut niet. Ik ben mijn vrijheid kwijt en daar moet snel verandering in komen.’

‘Oké, maar wat stel je je daarbij voor? Je kunt toch moeilijk Karen aan haar lot overlaten, zij heeft ook niet om deze beroerde situatie gevraagd.’

‘Nee, en ik nog minder. Jobbe was haar man en dus is het haar probleem. Ik vind een enkel keertje inspringen niet erg, maar nu ben ik elke

dag gebonden aan een aantal uren en daar heb ik geen zin in. Ze zal een regeling met vriendinnen moeten treffen, ze heeft er genoeg zegt ze altijd. Bovendien heeft een aantal van die vriendinnen kinderen en dat maakt het voor haar makkelijker.' Met een nijdig gezicht schoof Bep haar koffiekopje over de tafel.

'Hm. Mag ik je een gewetensvraag stellen, Bep?' vroeg Lisette. Toen Bep stug knikte zei ze: 'Als je andere dochter, Loeki, in dezelfde omstandigheden zou verkeren, zou je dan ook zo reageren?'

Bep kleurde gevoelig. 'Dat weet ik niet, misschien niet! Maar dit is een stoot onder de gordel, Lisette. Je kunt Karen en Loeki niet met elkaar vergelijken, dat weet je.'

'Ja, maar het zijn wel allebei je dochters,' weerlegde Lisette kalm. 'Je hebt altijd veel meer van Loeki kunnen hebben, dat was vroeger al zo.' Lisette kende Bep vanaf de tijd dat ze in Den Haag was komen wonen, nu dertig jaar geleden, ze waren burens geweest. Nu woonde Lisette met haar man in Scheveningen, net achter de boulevard. 'Loeki was je lieveling. Natuurlijk kun je niet tegenhouden dat het ene kind je meer trekt dan het andere kind, maar het is niet juist om

hun dat te laten merken.’

‘Jij hebt geen kinderen en dus kun je er naar mijn idee niet over oordelen.’

Gekwetst keek Lisette op: ‘Dat is bij mij een stoot onder de gordel, Bep, dank je wel!’

‘Sorry, zo bedoel ik het niet. En goed, je hebt gelijk, ik geef meer om Loeki en haar gezin. Wat is daar mis mee? Als ik bij hen ben, is het altijd gezellig en ontspannen. Hun kinderen vinden het fijn als ik kom en het zijn lieve kinderen. De kinderen van Karen zijn dat niet. Sam is een klier met een grote mond en bovendien leugenachtig. Lonny is een ontevreden kind dat op alles wel wat heeft aan te merken. Alleen Tommie is een liefje. Dat kind lijdt onder de omstandigheden en is veel te rustig. Vanochtend kreeg hij zijn boterham niet weg omdat er weer een ruziestemming heerste. Voor dat kind kunnen ze beter een psycholoog inschakelen voor hij eraan onderdoor gaat. Ik heb het nog niet tegen Karen gezegd, maar hij plast geregeld in zijn broek. En dat gebeurt alleen maar als hij thuis is.’

‘Triest toch,’ peinsde Lisette, ‘dat zo’n kind ongewild de dupe is van de dood van zijn vader, psychisch dan. Want je kunt van Jobbe zeggen wat je wilt, hij was stapelgek op zijn kinderen.’